

MODÜL 7: SOSYAL ETKİLEŞİM VE İLETİŞİM

(10 SORU)

BÖLÜMLER

1-İletişim Kavramları

2-Johari Penceresi

3-İletişim Öğeleri

4-Ekolojik Sistem Yaklaşımı

5-Pakdenel Sınıflandırması

1-İLETİŞİM KAVRAMLARI

İLETİŞİM: Bilgi ya da sembol üreterek birbirlerine ilettikleri iletileri anlamaya ve yorumlamaya çalıştıkları bir süreç.

ÖZELLİKLERİ: 1-En az iki olmalıdır. 2-Tek yönlü değil, karşılıklıdır. 3-Hem psikolojik hem de sosyal/kültürel bir olgu ve süreçtir.

İLETİŞİMİN ÖĞELERİ

1-Kaynak
*Mesajı ileten

2-Hedef
*Mesajı alan

3-Mesaj-İleti
*İletilmek istenen her şey

4-Kanal *Mesajın
;sözlü, yazılı, beden dili
veya farklı yollarla iletme
yolları

İLETİŞİM SÜREÇLERİ

1-Kodlama *Mesajın
işaret haline
simgelerle
dönüştürülmesi

2-Kod Açma ve Yorumlama
*Kaynaktan gelen
mesajın anlamlandırılması

3-Geri Bildirim
*İletilen mesajın
anlaşılmasının işareti

4-Gürültü
*Mesajın
duyulmasının
engelleyen şey

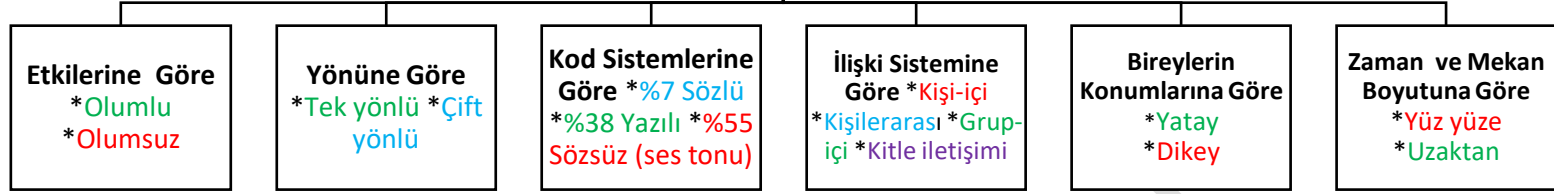
İLETİŞİMİN İŞLEVLERİ

1-Bireysel
*İletişim kurma temel
ihtiyaçtır.

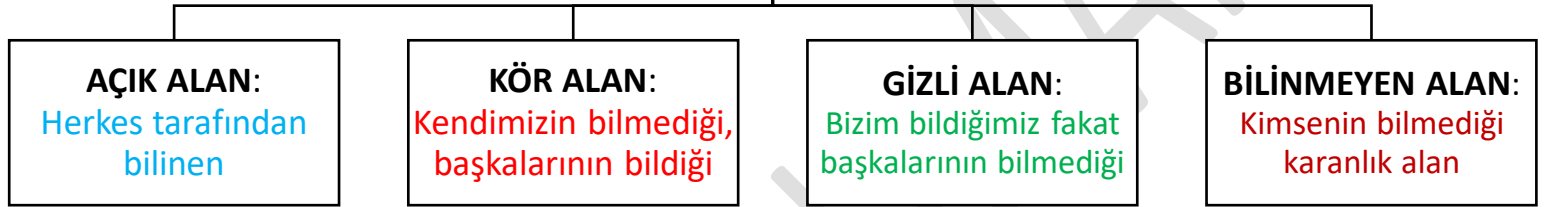
2-Toplumsal
*Sosyalleşme *Bilgi sağlama
*Bilginin aktarılması *Bilgi
paylaşımı

3-Kültürel
*Kültürün kuşaktan kuşağa
aktarma aracı olarak kullanılır

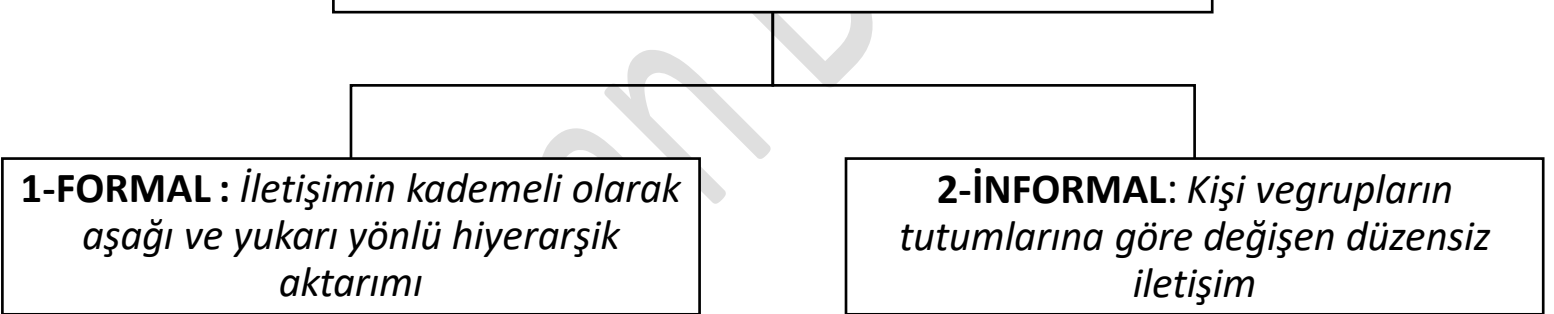
İLETİŞİMİN SINIFLANDIRILMASI

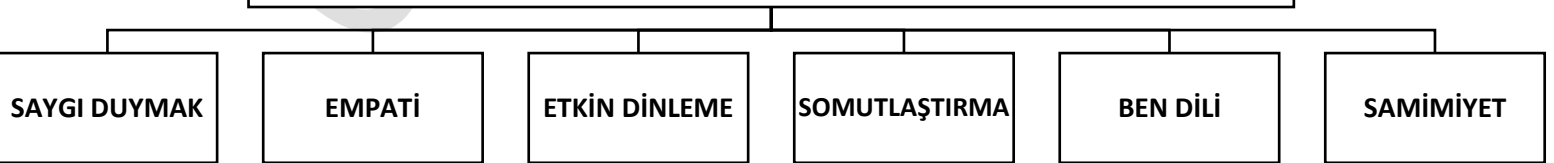
JOHARİ PENCERESİ (Joseph Luft ve Harrington Ingham, 1950)

OKULLARDA İLETİŞİM TÜRLERİ

İLETİŞİM BECERİSİNİN KAPSADIĞI DEĞERLER

İYİ BİR DİNLEYİCİNİN ÖZELLİKLERİ

1. Dinlemenin amacını ve yöntemini belirler,
2. Ön bilgilerini harekete geçirir,
3. Dinlediklerini ön bilgilerinin ışığında inceler,
4. Konuşmacının aktardığı bilgilerle ön bilgileri arasında bağ kurar,
5. Bir olay ve düşünce arasındaki farkı belirler,
6. Ana ve yardımcı düşünceleri belirler,
7. Konuşmacının amacını belirler,
8. Propaganda, abartı ve ön yargıları belirler,
9. Zihinsel yapısını düzenler ve geliştirir,
10. Konuşmayı, konuşmanın içeriğini değerlendirir

DİNLEME ALANI BOYUTLARI

İŞLEM

*İşitme

*Anlama

*Zihinde yapılandırma

ETKİLEŞİM

*Fiziksel

*Zihinsel

SÖZLÜ ANLAMA

*Etkileşimsel

*Süreçsel

DİNLEME TÜRLERİ

1-Takdir edici

2-Kapsamlı

3-Kritik değerlendiren

Vurgulu (diğerlerinin duygularını anlamaya çalışma)

5-Katılımcı
(duyduğunu tekrar etmesi)

6-Edilgin
(vereceği karara güvenme)

7-Empatik

8-Yargısız

9-Derinlemesine

10-Çözümleyici

11-Etkin

12-Dikkatle

ETKİLİ İLETİŞİM BECERİLERİ

1-Ego Geliştirici Dil
(olumlu yönlerini öne çıkarma)

2-Etkin Katılımlı Dinleme
(önemsendiğini hissettirme)

3-Kendini Tanıma,
Açma

4-Empati

5-Ben Dili (yargılama, suçlama, eleştirme yok)

SİNERGOLOJİ: Sözsüz, bilinçsiz beden dilini anlamaya çalışan bir yöntemdir.

TUTUM: herhangi bir psikolojik nesnellik karşısında takındığımız tüm tavır ve davranışlarımızın altında yer alan eğilimlerimizdir

İLETİŞİM ENGELLERİ

1-Fiziksel ve Teknik
(iletişim öğeleriyle ilgili)

2-Sosyal ve Psikolojik
(duygu,düşünce ve tutumlar)

3-Örgütsel
(roller, zaman kısıtlılığı,statü farkı, yönetim tarzı, hiyerarşi)

BİREYİN SAĞLIKLI İLETİŞİMİNİ ENGELLEYEN UNSURLAR

1-Kişisel
unsurlar

2-Fiziksel
unsurlar

3-Semantik
unsurlar (dilden
kaynaklanan yanlış
anlamalar)

4-Zaman baskısı

5-Algılamadaki
seçicilik

DİLİN KULLANIMIYLA ORTAYA ÇIKAN ENGELLER

1. Emir vermek, yönlendirmek, yönetmek.
Korku ya da aktif direnç yaratabilir.
2. Uyarmak, gözdağı vermek.
Gücenme, kırgınlık, isyankârlığa neden olabilir.
3. Ahlak dersi vermek.
Zorunluluk ya da suçluluk duyguları yaratır.
4. Öğüt vermek, çözüm ve öneri getirmek.
Bağımlılık ya da direnme yaratabilir.
5. Öğretmek, nutuk çekmek, mantıklı düşünceler önermek.
Bıkkınlık, nefret uyandırabilir.
6. Yargılamak, eleştirmek, suçlamak.
Benlik saygısını azaltır.
7. Ad takmak, alay etmek.
Genellikle karşılık vermeye iter.
8. Yorumlamak, analiz etmek, tanı koymak.
Yanlış anlaşılma korkusuyla iletişim kesilebilir.
9. Övmek, aynı düşüncede olmak, olumlu değerlendirmeler yapmak
Övgü yokluğu eleştiri olarak algılanabilir.
10. Avutmak, teselli etmek.
Zor görevlerde ben de aynı şeyi hissederdim.
11. Sorgulamak, sınamak, sorguya çekmek.
Kendini köşe sıkıştırılmış hissetmesine sebep olabilir.
12. Alaycı davranmak, şakacı davranmak, konuyu saptırmak.
Kendisi ile ilgilenilmediğini, kendisine saygı duyulmadığını düşündürebilir

KRONOSİSTEM: Tüm bu sistemleri kapsayan dış katman **güncel olayların etkisi*

EKOLOJİK SİSTEM YAKLAŞIMI

1-MİKROSİSTEM

(*Şu anki ortam; ev-okul-iş yeri,akran grubu vb.*)

2-MEZZOSİSTEM

(mikrosistemlerden oluşan sistem: koşuluk-toplum, okul-aile işbirliği))

3-EKZOSİSTEM

(*doğrudan bireyi etkilemeyen :kamu kurumları,sosyal medya,yasal mevzuat gibi*)

4-MAKROSİSTEM

(*kültürü kapsayan örüntüler:ekonomik, siyasal,dinsel, ırksal ilişkiler*)

PAKDANEL OKUL İKLİMİ SINIFLANDIRMASI (1988)

AÇIK İKLİM

**Arkadaşça ilişkiler*
**Yönetici örgütte "kurmay liderlik"*

ÖZERK (OTONOM) İKLİM *

örgütte resmi ve sistemli iş yapılır.

İDARECİ İKLİM

**Arkadaşça ilişki yok*
**Yönetici işi kendi yapar*

SAMİMİ İKLİM

**arkadaşça ilişkiler var*
**yapılacak işte görüş bildirme*

BABACAN İKLİM *Birlikte hareket yok

**grupta bölünme var*
**Yönetici sürekli kontrol edici*

KAPALI İKLİM

**İşbirliği yok*
**Grup başarısı minimum düzeyde*
**resmi bir örgüt iklimi*

EĞİTİM SİSTEMİ İÇERİSİNDE EKOLOJİK SİSTEMİN İŞLEVİ

**Ekolojik sistem yaklaşımı sorunlara çok boyutlu açılardan bakmamızı sağlayabilir*

**"Akran Zorbalığı", "öğrenci devamsızlığı" gibi sorunların çözümü için resmin bütününe görmemize yardımcı olur*

**Çünkü hiçbir sorunun kaynağı tek başına değildir. Evdeki olumsuzluklar okulda çocuğu da olumsuz yönde etkiler.*

**Olumlu bir "Aile-okul işbirliği" çocuğun akademik başarısını artırmaktadır.*